

GI-DEC-DS-53/03

(dotyczy przekazania dziennikarzom, przez rzecznika prasowego Spółki, informacji o wynagrodzeniu jej prezesa).

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, 18 ust. 1 i art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku dotyczącego stwierdzenia nielegalności udostępnienia dziennikarzom przez Rzecznika Prasowego Spółki danych osobowych Skarżącego,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

UZASADNIENIE

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Skarżącego, dotyczące udostępnienia jego danych osobowych dziennikarzom przez Rzecznika Prasowego Spółki. Z treści skargi wynika, iż Rzecznik Prasowy Spółki, w dniu 2 lipca 2002 r. ujawnił dziennikarzom Tygodnika „N” wysokość zarobków Skarżącego, które pobierał w okresie pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki. Przedmiotowe dane zostały udostępnione bez zgody Skarżącego. W ocenie Skarżącego nie została wypełniona również żadna z pozostałych przesłanek legalności przetwarzania danych osobowych określonych w art. 23 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926). Skarżący wskazał, że w okresie gdy pełnił funkcję Prezesa Zarządu jednoosobowej Spółki, tj. od dnia 1 stycznia 1998 r. do 17 kwietnia 2000 r. nie obowiązywały jeszcze przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306 z późn. zm.). W konsekwencji udostępnienie przedmiotowych danych nie może być oceniane z punktu widzenia ustawy o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Skarżący podkreślił że wolą ustawodawcy wyrażoną w treści powołanej ustawy jest jawność informacji o wysokości wynagrodzenia osób podlegających tej ustawie, co oznacza, iż przed jej wejściem w życie wysokość wynagrodzenia jako dobro osobiste człowieka podlegała ochronie i była objęta tajemnicą. Ponadto Skarżący podniósł, iż udostępnienie informacji o wysokości wynagrodzenia Skarżącego nastąpiło z inicjatywy rzecznika Prasowego Spółki.

Generalny Inspektor w celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy zwrócił się do Zarządu Spółki o złożenie wyjaśnień. W odpowiedzi Spółka nadesłała do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych opinię prawną sporządzoną przez prof. Janusza Bartę i prof. Ryszarda Markiewicza. W powołanej opinii w szczególności stwierdzono, iż „z zamieszczenia w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi postanowienia, zgodnie z którym „informacje o wynagradzaniu osób podlegających przepisom ustawy oraz o nagrodach rocznych, świadczeniach dodatkowych i odprawach są ujawniane i nie podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy handlowej” nie usprawiedliwia stanowczej interpretacji, iż do wejścia w życie powołanej ustawy wymienione informacje podlegały ochronie danych osobowych oraz tajemnicy handlowej. Takie wnioskowanie jest nieuprawnione. Nie znajduje ono poparcia w żadnym przepisie ustawy”. Ponadto wskazano, że „jak się przyjmuje dane dotyczące pobieranego wynagrodzenia za pracę, w tym dane o wysokości uzyskiwanych przez pracownika dochodów mogą być obejmowane sferą życia prywatnego. Nie oznacza to jednak bezwzględnego zakazu ich ujawniania przez pracodawcę.

O zakazie można mówić wtedy, gdy pracownik z uzasadnionych przyczyn nie wyrazi zgody na ujawnienie swoich dochodów. Za taką uzasadnioną przyczynę uznać można fakt, iż dane o wysokości wynagrodzenia zawierają informacje o potrąceniach dokonywanych w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym". Podkreślono również, iż „zakres i intensywność ochrony prywatności są uzależnione od cech wyróżniających daną osobę, od jej udziału w życiu publicznym, od zajmowanego stanowiska. Jeśli nadto dojdzie do tego, że sprawowanie funkcji będącej przedmiotem społecznego zainteresowania wiąże się z gospodarowaniem publicznymi pieniędzmi, to niewątpliwie chęć posiadania bliższych informacji na temat osób tymi pieniędzmi gospodarujących jest w pełni uzasadniony".

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpatrzenia sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w pierwszej kolejności rozważył, kto jako administrator danych osobowych Skarżącego ponosi odpowiedzialność za ich udostępnienie osobom trzecim. Przez administratora danych osobowych, zgodnie z definicją określoną w art. 7 pkt 4 ustawy, rozumie się organ, instytucję, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2 (organy państwowe oraz samorządu terytorialnego, inne państwowe i komunalne jednostki organizacyjne, podmioty niepaństwowe realizujące zadania publiczne, osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych), decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

Stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy w razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej nakazuje administratorowi danych, w drodze decyzji administracyjnej, przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień. W świetle okoliczności sprawy należy stwierdzić, że status administratora danych przysługuje Spółce. Status administratora danych nie przysługuje zaś Rzecznikowi Prasowemu Spółki, który jest jedynie jej pracownikiem. Wobec powyższego podkreślenia wymaga, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych jest władny nakazać w drodze decyzji administracyjnej przywrócenie stanu zgodnego z prawem administratorowi danych, gdyż to on winien wykazać się spełnieniem przesłanek legalności przetwarzania danych oraz ponosi odpowiedzialność za ich przetwarzanie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

Rozpatrując merytorycznie przedmiotową sprawę należy w pierwszej kolejności podkreślić, że prawo do ochrony prywatności nie ma charakteru absolutnego, albowiem w konflikcie z innymi wchodzącymi w grę wartościami prawnie chronionymi, często przewagę przyznać należy właśnie tym wartościom, a nie prawu do prywatności. Konstytucja RP, ustanawiając standardy ochrony życia prywatnego, określiła jednocześnie szeroko zakres prawa do informacji. W myśl art. 61 ust. 1 Konstytucji RP, obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Wynikiem regulacji konstytucyjnej jest więc zawężenie zakresu ochrony prywatności osób pełniących funkcje publiczne, które w szczególności ma miejsce w przypadku informacji związanych z działalnością publiczną (społeczną, czy zawodową) takich osób. Zawężenie chronionej sfery prywatności ma w szczególności miejsce w przypadku wyższej kadry zarządzającej podmiotami sektora publicznego, do którego niewątpliwie należą jednoosobowe spółki prawa handlowego utworzone przez Skarb Państwa. Konsekwencją powołanego przepisu Konstytucji RP jest przyjęcie przez ustawodawcę zwykłego przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306 z późn. zm.), a w szczególności jej art. 15, zgodnie z którym informacje o wynagrodzeniu osób podlegających przepisom ustawy oraz o nagrodach rocznych, świadczeniach dodatkowych i odprawach są jawne i nie

podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy handlowej. Wskazać należy, iż dyspozycja powołanego przepisu ma zastosowanie do osób wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Są to: kierownicy jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1-13 (tj. m.in. jednoosobowych spółek prawa handlowego utworzonych przez Skarb państwa lub jednostki samorządu terytorialnego), a w szczególności dyrektorzy, prezesi, tymczasowi kierownicy, zarządcy komisaryczni i osoby zarządzające na podstawie umów cywilnoprawnych.

W świetle powołanego stanu prawnego udostępnienie informacji o wynagrodzeniu, które na mocy przepisów ustawy szczególnej są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych, nie stanowi naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych.

Niezależnie od powyższego, Generalny Inspektor rozważył również kwestię legalności udostępnienia danych osobowych Skarżącego przed wejściem w życie ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Wskazać należy, iż podstawowym obowiązkiem administratora danych jest zapewnienie aby przetwarzanie danych odbywało się zgodnie z zasadą legalności, która wyraża się m.in. w treści art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Przepis ten określa ogólne materialne przesłanki przetwarzania danych osobowych. Przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych określone w art. 23 ust. 1 ustawy, mają charakter autonomiczny i co do zasady są równoprawne. Zgoda osoby, której dane dotyczą nie jest więc jedyną i wyłączną przesłanką przetwarzania danych osobowych. Powyższą tezę potwierdzają w szczególności dyrektywy wykładni przepisów ustawy o ochronie danych osobowych określone przez ustawodawcę w art. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym przetwarzanie danych osobowych może mieć miejsce ze względu na takie okoliczności jak dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą. Należy więc wskazać, że na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy zezwalają na to przepisy prawa. Przetwarzanie danych jest również dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy).

Jedną z podstawowych zasad ustroju, stanowiących idee przewodnie Konstytucji RP, jest zagwarantowana w jej art. 14 wolność prasy. Z powołaną zasadą konstytucyjną koresponduje dyspozycja art. 54 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

W myśl art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.), prasa zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 Prawa prasowego w brzmieniu obowiązującym w dacie udostępnienia przez Spółkę danych osobowych Skarżącego, organy państwowe, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne, a w zakresie działalności społeczno - gospodarczej również organizacje spółdzielcze i osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek są obowiązane do udzielania prasie informacji o swej działalności. Natomiast w myśl art. 5 ust. 1 Prawa prasowego, każdy obywatel, zgodnie z zasadą wolności słowa i prawem do krytyki, może udzielać informacji prasie. Wskazać ponadto należy na treść art. 14 ust. 6 Prawa prasowego, zgodnie z którym nie wolno bez zgody osoby zainteresowanej publikować informacji oraz danych dotyczących prywatnej sfery życia, chyba że wiąże się to bezpośrednio z działalnością publiczną danej osoby. Należy więc wnioskować, że zgoda osoby na opublikowanie dotyczących jej informacji, jest niezbędna tylko w sytuacji publikowania danych dotyczących jej prywatnej sfery życia, albowiem z powołanego przepisu wynika jednoznacznie, iż powyższa przesłanka nie ma zastosowania, gdy chodzi o informacje mające bezpośredni związek z działalnością publiczną danej osoby. Za uznaniem legalności udostępnienia danych o wynagrodzeniu Skarżącego przemawia również powołany już przepis art. 61 Konstytucji RP.

W kontekście przedmiotowej sprawy znamienne jest, że jawność wynagrodzeń osób pełniących

funkcje publiczne znajduje potwierdzenie w wyraźnej linii orzecniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Sądu Najwyższego, która zarysowała się jeszcze przed wejściem w życie obecnie obowiązującej Konstytucji RP. Przykładowo Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 maja 1997 r. sygn. akt II SA/Wr 929/96 stwierdził, iż wysokość wynagrodzenia członków zarządu gminy (wójta, burmistrza i ich zastępców) nie należy wyłącznie do sfery prywatności osób piastujących te stanowiska, gdyż wiąże się z ich funkcją publiczną. Na zasadzie art. 4 ust. 2 w związku z art. 14 ust. 6 ustawy Prawo prasowe (...) organ gminy nie może odmówić redaktorom prasowym udzielenia informacji o wysokości wynagrodzenia za pracę osób piastujących te stanowiska. Można również wskazać na wyrok z dnia 12 września 2001 r. sygn. akt V CKN 440/00 dotyczący wynagrodzenia prezesa spółdzielni mieszkaniowej, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że podanie w prasie informacji o wysokości otrzymywanego wynagrodzenia może nastąpić bez zgody osoby, której dotyczy, gdy pełni ona funkcję publiczną w rozumieniu art. 14 ust. 6 Prawa prasowego.

Analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodzi ponadto, że dane osobowe Skarżącego, były niezbędne do wykonania zadań dla dobra publicznego, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych. Waga zadań postawionych przed prasą we współczesnym społeczeństwie demokratycznym pozwalają bowiem z całą pewnością na postawienie tezy, iż celem tych zadań jest dobro publiczne.

W konkluzji należy więc stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.